

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blástj.:
Villi Sørensen.

Box 76.

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREYT
TELF. 1820

Fólkið eigur landið

Soleiðis málbar 14. september seg nú um dagarnar. Í hesum føri meinti blaðið, at tað vóru Føroyingar og ikki útlendingar ið áttu landið og í samband við ognarrættin tilkom tí ræðið eisini okkum. Væl er tað!

Í hesum døgum hevur verið nógv skrivað og talað um yvirtøku av kongsjørðini. Tað kundi tí verið áhugavert at kanna, hvussu vorðið er við fólksins ognarrætti til landið — til hina føroysku jørðina.

Mestiparturin av føroysku jørðini er kongsjørð, sum av kongligari náði, fyri hundraðum av árum síðan varð fest burtur til nakrar einstaklingar og síðan hevur jørðin fylgt ættini. Elsti sonur hevur tikið eftir pápan úttan mun til, hvat ódugnavætti hann hevur verið. — Jørðin er veruliga størsta virði landsins, men bóndastarvi er einasta starv, ein kann koma til, uttan tað verður spurt eftir duguleikakvalifikatiónum. Teir, ið av kongligari náði verða «føddir» til tess, kunnu vanrøja jørðina sum teimum lystir fyri lítið og lætt — einar 15 kr. fári morkina. Eingin kann reka teir úr sessinum.

Ein annar partur av jørðini er hin sokallaða lögtingsjørðin, ið lögtingið hevur fest burtur undir nærum somu treytum sum kongsjørðina.

Tá ið nú talað verður um at yvirtaka kongsjørðina, verða veruliga ongar broytingar. Fyri Føroya fólk — í øllum førum fyri tey ognarleysu, og tað eru tey flestu — hendir bert tað einkisigandi, at tað sum einaferð nevndist kongsjørð nú verður nevnt lögtingsjørð. Hava líkindini verið frásýna góð at vanrøkt kongsjørðina eru tey einki aftari at vanrøja lögtingsjørðina.

Ein triðji parturin er ognarjørðin. Henda jørð er veruliga ogn hjá einstaklingum. Teir eiga hana og kunnu handfara hana sum teir vilja. At hetta er hitt størsta órættvísi av øllum er sjálvandi hvørjum hugsandi mannsbarni greitt. Øll skulu vit eiga landið — ikki nakrir einstaklingar. Søgum um ognarjørðina er eitt dapurt og syrgiligt kapitull í okkara jarðasøgu. Aftanfyrir teigar og gyllin goyma seg ræðuleigleikar: Armóð, neyð, vesæld, drykkjuskapur, peningaørskapur, svik, stuldur og rán. Nógvir av hesum blóðteigunum og blóð-

gyllunum eru himmalrópandi dømi um trælking og trældóm fólksins.

Fiskimenn, arbeidarar, ognarleys og mong við teimum hava sanniliga ikki ov mikið av gagni og gleði av landi okkara. Hygg tær tær milljónirnar ið árliga fara fyri Molly-mjólk, tey hundraðatúsundi ið fara fyrir egg, kjøt og aðrar landbúnaðarvørur, — Allan henda peningin — hesa fremmandu valutina — mugu okkara fiskimenn sveitta fyrir á fjarlægðum fiskileiðum. Men heldur lata okkara ráðandi menn peningin flóta út av landinum enn at fáa eitt heilt annað lag á og veita landbúnaðinum tann pening, ið honum tørvar fyrir at koma á hædd við krøv fólksins og landsins.

Lat ekkum vóna, at tann dagurin ikki er so langt burtur, tá ið vit kunnu siga at fólkið eigur landið; men við vissu vita vit, at teir, sum í dag ráða fyrir borgum og við teimum ætlandi eisini bóndasynir úr Kirkjubø, aldri vilja ganga við til at avtaka okkara samfelagsdreppandi landbúnaðarskipan av í dag.

Sláið ring um eina sosialistiska landbúnaðarskipan — tá fyrstan kunnu vit siga: **Fólkið eigur landið!**

Ognarleysur.

Halló, Klakksvík her!

Fugloy fór á sildaveiðu sunnunnáttina. Richard Jacobsen er skipari. Carlton, ið hevur verið í Íslandi skal eisini at veiða sild. P/f. J. J. Jacobsen, ið eigur hesi skip, hevur selt 1200 tn. Sema felag er í ferð við at byggja nýggja kulda-goymslu. Viðoy, ið roynir eystanfyri hevði fyrir hálvu aðru viku síðan 65 tons.

P/f. Kjølbro letur í hesum døgum innrættað frystihús í gamla fiskahjallaranum á Stongunum. Kemur at kunna goyma 120 tons. Sama felag letur byggja stóra, nýmótans manufakturráðstovu á Biskupstøð.

Kajóki á Kósini (Kjølbro) er vorðið tvífaldað á stødd. 4 kistur vórðu settar niður í fjør. Í ár verða 2 settar aftrat. Sandbáturin úr Fuglafirði hevur gjørt útfyllingararbeiðið. Komandi ár verður arbeiðið liðugt.

P/f. Kjølbro hevur keypt Eysturhøvda og Varvastein. Hin fyrri er á beding, fær nýggjan motor o. a. ábotur. Hin seinri hevur fingið navn ið Dragin. Petur Sofus Eliassen er bátsformaður.

Teir ovari vegirnir bæði á Stongunum og úti í Klakksvík skulu leingjast. Somuleiðis skulu gomul vegstrekki stoypast av nýggjum, men rættiliggjandi á arbeiðið kemur neyvan fyrr enn komandi ár.

Terrin hevur verið frálíkur og hoygggingin gingið væl. Til sunnudagin høvdu bert 2 regndagar verið síðan seinast í mai.

PRENTSMÍÐJAN Á HEYGSBREYT TÓRSHAVN

AVRIKAR ALT PRENTINGARARBEIÐI

TELF. 1820

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINN PRODUKT

Ávaring og leiðbeining viðv. havhestaungum

Í ár verður bannið móti at taka havhestaungar eins og í fjør ikki sett í gildi. Men tað er enn ógvuliga umráðandi fyrir at gera smittuvandan so lítlan sum gjørligt, at teir, sum halda seg til at taka havhest, gjølla fylgja hesum ráðum:

1) Teir, ið sláa havhest, eiga at vera í oljuklæðum og at tvága hesi og øll klædnaplegg, teir hava verið í, væl, tá veiðan er av.

2) Ongantið at taka úngar, sum eru rak, og sum sita og hanga á sjónum. Eru tilfíkir av óvart tiknir, tá eiga teir beinan vegin at verða blakaðir avstað aftur.

3) Tá fuglurin verður handfarin (undir veiðini, skoldingini og aðrari viðgerð), eiga at verða ansað væl eftir minst møguligt at dálka seg út í spýggju og skarini og altíð at tvága hendurnar væl, áðrenn farið verður at fáa sær, festa sær í o. s. fr. Aftaná at hendurnar eru tvignar, skal verða mælt til at skola tær í hesum: 5 kloramintablettir ella 1 súpuskeið av kloraminpulvuri (fæst á apotekum) loyst upp í einum litri av vatni.

4) Ongantið at bera fuglin heim til hús, fyrr enn hann er saltaður, men at lata alla viðgerðina fara fram í neystum ella øðrum húsi burtur frá sethúsum.

5) Ongantið at royta fuglin, men altíð at skolda hann (umleið 3 minuttir í kókandi vatni) og síðani strúka fjøðurina burturav.

6) At koyra fjaðrar (sum eru tað mest smittandi) veyngir, bein o. s. fr. á sjógv, helst á streymasjógv, ella at grava tað væl niður.

7) Haldið øll óviðkomandi, konufólk og børn — og serliga kvinnur, sum eru við barn burtur frá fugli og fjaðrum.

8) Tey, sum fáa illtanka um, at tey hava fingið sjúkuna, eiga beinan vegin at venda sær til egnan lækna.

LANDSLÆKNIN, Tórshavn,
12. august 1955.

H. D. Joensen.

Islandstíðindi.

Smálígt hevur gingið við fiskiskapinum í Íslandi í summar. — Veðurlagið hevur verið ringt og lítil og eingin fiskur verið at fingið. Ein fiskimaður, ið nýliga er komið undan Íslandi segði okkum at hetta var ringasti túrur, ið hann hevði gjørt. Týsdagin kom Streymoy og mikudagin Carlton heim undan Íslandi. Tær hava útmóti 350 skpd. hvør, somuleiðis er Grundick komið.

Ølmálið.

Fyrst í apríl mánaði í ár legði Hákun Djurhuus uppskot fram á ting um at loyvt skuldi verða at selja öl og vín, ið ikki vóru sterkari enn 23%. Væntandi var at málið fór at koma til viðgerðar í Ólavsøkingsetuni, men einki hoyrdist aftur frá Hákuni. Áður hava eisini bryggjarini Føroya Bjór í Klakksvík og Restorff í Havn biðið tingið um loyvi at bryggja sterkt öl, men tá spurdist einki burturúr hesum málið. Hetta sama uppskot var aftur sett fram í hesu tingsetu. Tað fór í serstaka nevnd, men kom ongantið til viðgerðar á tingi. Málið hevur elvt stríð í bløðunum, serstakliga fráhaldsfólk hava tikið hardliga til orða, tá ið mælt hevur verið til at broyta nógaldandi rúsdrekkalóg, hvørs lógargreinir eru so háttáðar, at tær hava gjørt alt annað enn framt edrúgheit millum fólk okkara.

Føroya Fólkaháskúli.

Vetrarskeið fyrir dreingir byrjar 1. oktober. Umsókn um studning eigur at vera Landsstýrinum í hendi áðrenn 16. september. Roynt verður at fáa hækkað næmingastudningin munandi.

Umsóknarbløð eins og skrá skúlanans fáast við skrivliga at venda sær til fyristøðumannin.

Einans teir, sum ætla at búgva á skúlanum, kunnu vænta at fáa studning.

Marius Johannesen
Fyrstøðumaður